UNIVERSITEIT GENT

Studiefiche

Vanaf academiejaar 2026-2027

Nederlandse taalkunde: Inleiding tot de sociolinguïstiek (A005705)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0 **Studietijd 90 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2026-2027

A (semester 1) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Vogl, Ulrike	LW06	Verantwoordelijk lesgever
Ryckaert, Ruud	LW22	Medewerker
De Sutter, Gert	LW22	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Engels)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Frans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Grieks)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Latijn)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Zweeds)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Duits, taaltechnologie)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Frans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Engels, taaltechnologie)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, Spaans)	3	A

Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen(afstudeerrichting Nederlands, Frans, taaltechnologie)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting taal- en letterkunde)	3	A
Uitwisselingsprogramma taal-en letterkunde	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in de meertalige communicatie: combinatie van ten minste twee talen	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee talen	3	A
Voorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands)	3	A
Keuzepakket Nederlands als niet-thuistaal	3	A
Keuzepakket Taalkunde	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Nederlands in de Lage landen; taalvariatie, taalnormen, taalgedrag, taalattitudes, taalpolitiek; pluricentrisme; standaardisering, destandaardisering, demotisering; spelling

Situering

Dit opleidingsonderdeel heeft als doel de studenten inzicht te geven in de complexiteit van de huidige taalsituatie in Vlaanderen (en in beperktere mate ook Nederland, Suriname en het Caribische gebied). Daartoe wordt ingegaan op de historische achtergrond, m.n. de historische ontwikkeling van het Nederlands (met een specifieke focus op de externe geschiedenis), en op de sociaal-geografische structuur van het taalgebied (met aandacht voor taalvariatie, taalattitudes en taalnormen). Daarnaast wil dit vak de werkwoordsspelling opfrissen.

Inhoud

Om de complexe taalsituatie in de Lage Landen te begrijpen en een weloverwogen keuze te maken als toekomstig professioneel taalgebruiker, geeft deze cursus een grondig overzicht van de historische ontwikkeling van het Nederlands, met specifieke aandacht voor de standaardiseringsgeschiedenis. Daarnaast wordt ook specifiek ingezoomd op de contemporaine situatie van het Nederlands in de Lage Landen, met o.a. aandacht voor de relatie tussen het Nederlands in Vlaanderen en het Nederlands in Nederland, de relatie tussen standaardtaal en informele variëteiten van het Nederlands (zoals tussentaal, chattaal, jongerentaal) en de relatie tussen taalgedrag, taalattitudes en taalnormen. Als praktische uitwerking van het bovenstaande biedt deze cursus de studenten tot slot ook een overzicht van de belangrijkste normatieve bronnen van het Nederlands en online oefeningen op werkwoordsspelling.

Begincompetenties

Het Nederlands zeer goed beheersen op het gebied van lees-, luister-, schrijf- en spreekvaardigheid (op moedertaalniveau of 'near-native').
Een taalbewuste en taalkritische attitude hebben.

Eindcompetenties

1 Elementaire kennis hebben van en inzicht hebben in genese en ontwikkeling van de Nederlandse standaardtaal (externe taalgeschiedenis).
2 Elementaire kennis hebben van de belangrijkste kenmerken van nationale, regionale en sociale variëteiten van het Nederlands.

3 Het Nederlands structureel kunnen positioneren binnen de West-Germaanse talen.
4 Elementaire kennis hebben van en inzicht hebben in taalattitudes en (het

ontstaan van) taalnormen.
5 De huidige Vlaamse taalsituatie kunnen plaatsen binnen een bredere Europese context.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege: hoorcolleges nemen afwisselend de vorm aan van ex-cathedralessen (de docent presenteert een hoofdstuk uit het handboek) en responscolleges (studenten bereiden een hoofdstuk voor, lossen enkele vragen daarover op, de docent bespreekt de vragen en antwoorden tijdens de les). Er zijn lesopnames van elke les. Lesopnames worden aan alle studenten ter beschikking gesteld, tot na de tweede zittijd. Deze opnames zijn een extra service en geen vervanging van de lessen. Actieve aanwezigheid blijft essentieel voor een goed begrip van de leerstof. Bij dalende aanwezigheid wordt de open beschikbaarheid van opnames herbekeken. Technische problemen kunnen ertoe leiden dat een opname ontbreekt.
Zelfstandig werk: de hoorcolleges individueel voorbereiden en de leerinhouden inoefenen, onder meer via (online) spellingoefeningen.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: De vele gezichten van het Nederlands. Een inleiding in de sociolinguïstiek
Richtprijs: € 40
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Aantal pagina's : 500
Beschikbaar op Ufora : Nee
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Type: Slides

Naam: De vele gezichten van het Nederlands. Inleiding in de sociolinguïstiek - toelichting bij de hoofdstukken
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

- Absillis, K., Jaspers J., Van Hoof S. (2012). De manke usurpator. Over het Verkavelingsvlaams. Gent: Academia Press.
- Hendrickx, E., K. Hendrickx, W. Martin, H. Smessaert, W. Van Belle en J. van der Horst (2010). Liever meer of juist minder? Over normen en variatie in taal. Gent: Academia Press.
- Jaspers, J. (2009). Inleiding. In J. Jaspers (red.), De klank van de stad. Stedelijke meertaligheid en interculturele communicatie. Antwerpen: Acco, 7–32.
- Kristiansen, T. & S. Grondelaers (Eds.) (2013). Language (de)standardisation in Late Modern Europe: experimental studies. Oslo: Novus Press.
- Taaladvies.net

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Ondersteunend extra oefenmateriaal via de elektronische leeromgeving

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- Een schriftelijk examen met meerkeuzevragen over de leerstof die in de hoorcolleges aangereikt werd
- Een schriftelijk examen met open vragen over werkwoordspelling.

Tweede zittijd: idem

Eindscoreberekening

Schriftelijk examen met meerkeuzevragen: 90% van het eindtotaal.
Schriftelijk examen met open vragen: 10% van het eindtotaal.

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Afwezigheid is toegestaan.
2. Lesopnames worden voorzien (extra ondersteunend materiaal).
3. Contact met de lesgevers via e-mail of na afspraak via MSTeams.